

Nieuwsflash – December 2023

Epidemiologische update over luchtweginfecties

Volgens de "[Respi-radar](#)" tool is de epidemiologische situatie op niveau "geel" sinds 23 november. Voor [week 47](#) blijft het aantal huisartsconsulten voor griepachtige symptomen en andere acute luchtweginfecties stabiel; de incidentie van griepachtige symptomen in woonzorgcentra neemt af; de incidentie van ziekenhuisopnames voor SARI-infecties lijkt af te nemen; de virale concentraties voor SARS-CoV-2 bij afvalwatermonitoring nemen toe en bereiken hoge waarden. Het aantal positieve laboratoriumtesten voor RSV is gedaald en blijft schommelen rond de epidemische drempel. Internationaal is er sinds half oktober [een toename van het aantal pediatrische luchtweginfecties](#) waargenomen in China; de verstrekte surveillancegegevens verduidelijken dat er geen nieuwe of ongebruikelijke ziekteverwekkers zijn gedetecteerd. Deze toename in deze populatie is niet onverwacht gezien het winterseizoen.

Difterie - update over de verheffing onder asielzoekers en de epidemie in West-Afrika

In 2023 heeft het [Nationaal Referentiecentrum](#) voor Toxigene Corynebacteriën zeven bevestigde difterie gevallen door *C. diphtheriae* tox+ geregistreerd. Drie gevallen maakten deel uit van een cluster in een centrum voor asielzoekers in Wallonië, waarvan er één overleed, twee gevallen betroffen asielzoekers in Brussel, één geval betrof een dakloze en één geval hield verband met een reis naar Turkije (geen asielzoeker). Er zijn geen gevallen gemeld in Vlaanderen. Drie gevallen waren respiratoire difterie, drie cutane en één nasale. Op Europees niveau zijn er in 2023, 119 gevallen gemeld onder asielzoekers, waarvan 13 respiratoire, 101 cutane en twee een respiratoire en cutane ziekte. Informatie over de difterie-epidemie in Europa is [hier](#) beschikbaar. Een [difterie-epidemie](#) is ook aan de gang in Nigeria, Niger, Guinee en Mauritanië. Van begin 2023 tot 22 oktober zijn er 17.939 verdachte difterie gevallen en 703 sterfgevallen geregistreerd. Van deze verdachte gevallen zijn er 10.615 bevestigd. Vooral Nigeria is zwaar getroffen, met 87% van de gevallen. Vaccinatiecampagnes zijn aan de gang. Het blijft belangrijk om alert te zijn voor importpathologie en [mogelijke gevallen te melden aan Departement Zorg](#).

Hiv – Epidemiologisch jaarrapport 2023: 11 personen per week werden gediagnosticeerd met hiv in 2022

In 2022 kregen 597 personen een nieuwe [hiv-diagnose](#); dit is een stijging van 14% ten opzichte van 2021. De globale trend van het laatste decennium blijft wel dalend (-12% ten opzichte van 2019 – vóór de Covid-19 pandemie). Bij mannen die seks hebben met mannen (MSM), vooral die met de Belgische nationaliteit, daalde het totaal aantal nieuwe hiv-diagnoses ten opzichte van 2021, waarmee de neerwaartse trend van de voorgaande jaren werd hervat. Maar bij MSM tussen 20 en 29 jaar, voornamelijk Belgen en Latijns-Amerikanen, was er voor het tweede jaar op rij een aanzienlijke toename van het aantal diagnoses. In 2022 was er eveneens een toename van de diagnoses bij heteroseksuele vrouwen met Sub-Saharaans Afrikaanse nationaliteiten. Deze stijging komt na de sterke daling in 2020 en 2021. Verschillende factoren gerelateerd aan migratie en toegankelijkheid van gezondheidszorg kunnen deze schommelende trend verklaren. Het is mogelijk dat als gevolg van de COVID-19-pandemie de migratiedynamieken en de toegang tot screening verstoord werden en dat er in 2022 een inhaalbeweging heeft plaatsgevonden. Het is belangrijk is om nog meer vooruitgang te boeken op het gebied van het effectief gebruik van het volledige gamma van preventiestrategieën door personen met een risico op hiv en de vroegtijdige diagnosestelling. Deze [tool](#) (Partneralert) van Departement Zorg kan gebruikt worden om personen met een hiv-diagnose uit te nodigen en aan te moedigen om hun partners te verwittigen zodat ze zich snel kunnen laten testen.

Vooruitgang op weg naar wereldwijde eliminatie van mazelen - Epidemiologische update

De 6 regio's van de Wereldgezondheidsorganisatie zetten zich in om mazelen uit te roeien. Het doel van de Agenda 2021-2023 (IA2023) is het bereiken van een vaccinatiegraad van 95% met 2 gedocumenteerde doses bij kinderen en het waarborgen van een optimale surveillance voor mazelen. Een [recente studie](#) beschrijft de inspanningen en vooruitgang in de periode 2000-2021. De wereldwijde dekking voor een eerste dosis vaccin is gestegen van 72% naar 86% in 2019, om daarna weer te dalen naar 81% in 2021. De geschatte dekking voor een tweede dosis vaccin steeg van 17% in 2000 naar 72% in 2020, en daalde vervolgens licht naar 71% in 2021, als gevolg van de COVID-19 pandemie. Surveillance-systemen moeten verder worden versterkt. België verkreeg in 2020 de status "mazelen geëlimineerd" maar [blijft kwetsbaar](#) voor uitbraken van mazelen omwille van een risico op import van besmettingen en een te lage vaccinatiegraad: 83% voor twee gedocumenteerde dosissen volgens de [laatste gegevens](#) (89% in Vlaanderen, 75% in Wallonië en Brussel). Na zeer lage aantallen van mazelen in 2021 (N=7) en [2022](#) (N=8), tellen we dit jaar inderdaad al minstens 52 besmettingen. Er kwamen verschillende middelgrote clusters voor: gelinkt aan een asielcentrum in Brussel (N=9), onder kinderen in een school en ziekenhuis in Brussel (N=6), binnen een familie na reis naar het buitenland (N=5) en sinds oktober binnen gezinnen en via een school in Sint-Niklaas, Oost-Vlaanderen (N=15). De grote meerderheid van de gevallen is niet of onvolledig gevaccineerd. [Elk vermoeden van mazelen is meldingsplichtig](#) en moet geïsoleerd worden en bevestigd worden via PCR en serologie.

Cryptosporidiose: toename in verschillende Europese landen

[Cryptosporidium](#) is een intestinale parasiet die naast mensen ook dieren zoals vee, katten en honden, vogels, reptielen en vissen infecteert. Transmissie gebeurt feco-oraal door inname van oöcysten, direct maar ook indirect via fecaal besmet drink-, oppervlakte- en zwembadwater of via besmet voedsel. Het ziektebeeld bij de mens varieert van asymptomatisch tot moeilijk te behandelen diarree bij immuun gedeprimeerden. Sinds eind augustus 2023 wordt volgens het ECDC een [toename van het aantal gevallen van cryptosporidiose](#) genoteerd, namelijk in Ierland, Luxemburg, Nederland en het Verenigd Koninkrijk. Dit is waarschijnlijk te wijten aan klimatologische omstandigheden in het Zuiden van Europa de voorbije zomer (combinatie van hittegolven met hevige regenbuien en overstromingen) en toerisme naar deze regio's. De Health Protection Surveillance Centre in Ierland meldt met name een cluster van cryptosporidiose onder reizigers terugkerend uit Salou in Catalonië (Spanje). Van de gevallen in het [Verenigd Koninkrijk](#) waarvoor informatie beschikbaar was, had 55% gereisd gedurende de 14 dagen voor ziek worden, waarvan 45% naar Spanje. Er wordt dan ook vermoed dat zwemmen en reizen er aan de oorzaak ligt van de stijging maar verder onderzoek is nodig om dit te bevestigen.

In België wordt cryptosporidiose opgevolgd via de [peillaboratoria](#). Het aantal geregistreerde gevallen lag in 2023 in de maanden september (126) en oktober (99) hoger dan in augustus (84) maar lager dan in september (229) en oktober (240) vorig jaar (gegevens voor 2023 dd eind november).